

НАПРЯМИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ФІЗКУЛЬТУРНОГО ПРОФІЛЮ

Ірина СВИСТЕЛЬНИК

Львівський державний інститут фізичної культури

Актуальність. Сучасний етап розвитку цивілізації характеризується процесом переходу від постіндустріального до інформаційного суспільства. Якість інформації та її використання стає основою суспільного прогресу. Широкого розповсюдження набувають телекомунікаційні інформаційні мережі, зникають географічні інформаційні кордони. Відповідно до Закону України “Про фізичну культуру і спорт”, Цільової комплексної програми “Фізичне виховання – здоров’я нації”, Національної доктрини розвитку фізичної культури і спорту, Указу Президента України “Про Національну програму інформатизації України”, Закону України “Про Національну програму інформатизації” та Концепції Національної програми інформатизації формування єдиного фізкультурно-спортивного інформаційного середовища є необхідною умовою для інформаційного забезпечення навчально-освітнього процесу та наукових досліджень галузі.

Постановка проблеми. В умовах постійного зростання інформаційних запитів студентів і науковців галузі фізичної культури і спорту актуальним є якісно новий рівень подання, збереження та використання інформації. Зростає потреба в інноваційній інформаційній діяльності ВНЗ фізкультурного профілю, спрямованій на впровадження системи сучасного електронного обігу інформаційних джерел, формування і використання різних проблемно-орієнтованих баз даних, гіпертекстових технологій, використання мережі Інтернет тощо. Вирішального значення набувають такі основні принципи інформаційного забезпечення як оперативність, повнота, якість, доступність, достовірність, одержання інформації незалежно від типу, місця, часу.

Зв’язок роботи з науковими темами. Стаття подана відповідно до теми 2.1.15 “Розробка єдиного інформаційного середовища навчання у вищих фізкультурних навчальних закладах як засобу ефективності навчально-тренувального та навчально-оздоровчого процесу” Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту Держкомспорту України на 2001-2005 роки.

Останні дослідження і публікації. Удосконалення інформаційного забезпечення є важливою передумовою розвитку інноваційних процесів у галузі фізичної культури і спорту [1]. Інформатизація спортивної освіти передбачає удосконалення форм і методів навчального процесу, впровадження комп’ютерних технологій [2]. Значне загальносоціальне значення розвитку галузі фізичної культури і спорту в Україні потребує нових наукових підходів до створення системи її інформаційного забезпечення [3]. Забезпечення доступності інформації для ефективного розвитку освітньої та наукової діяльності на основі повного задоволення інформаційних запитів професорсько-викладацького складу і студентів на базі можливостей новітніх інформаційних технологій – стратегічне завдання вищого навчального закладу [4].

Метою дослідження є визначення перспективних напрямків сучасного інформаційного забезпечення навчального процесу та наукових досліджень у ВНЗ фізкультурного профілю відповідно до реалій сьогодення.

Матеріали дослідження. Оскільки основними надавачами та зберігачами галузевої інформації є ВНЗ фізкультурного профілю, у яких зосереджено найбільший обсяг галузевої інформації, який накопичувався роками, то характерною ознакою такої інформаційної діяльності має стати створення єдиного інформаційного середовища – електронних каталогів та картотек, покажчиків, наукової, навчальної та методичної літератури – ті електронні інформаційні ресурси, що складатимуть основу інформаційно-пошукової системи галузі. У новому комунікативному середовищі, у якому здійснюється інформаційна діяльність ВНЗ, електронні ресурси мають стати продуктами інформаційних процесів, а також продуктами інформаційної діяльності. Усе це вимагає певні вимоги до створення галузевого інформаційного середовища, технологічної та нормативної бази його функціонування. Співпраця зі створення корпоративних інформаційних електронних ресурсів, організація корпоративної інформаційної організації першоджерел та системи розподілених ресурсів з доступом он-лайн має бути основним напрямком корпоративної інформаційної діяльності ВНЗ фізкультурного профілю, основні завдання якої полягають у формуванні єдиного галузевого інформаційного простору, визначення механізмів його змісту, функціонування, збереження та наповнення.

Визначальними принципами якісної корпоративної інформаційної діяльності є інтегрованість дій ВНЗ щодо інформаційного посередництва, взаємодії та інформаційного інформування фахівців галузі, які дозволять подолати інформаційні бар'єри між ВНЗ фізкультурного профілю та сприятимуть розширенню професійних контактів, підвищенню якості фахової освіти. Повноцінне інформування передбачає:

- надходження **обов'язкового примірника** усієї галузевої інформаційної продукції до ВНЗ фізкультурного профілю;
- автоматизація основних технологічних процесів: запровадження корпоративних автоматизованих інформаційно-пошукових систем, створення проблемно-орієнтованих баз даних спортивної інформації, баз даних електронних публікацій, надходження електронних версій книг та журналів тощо.

Умовами реалізації корпоративної інформаційної діяльності мають стати: *нормативне, матеріально-технічне та організаційно-наукове забезпечення.*

Нормативне забезпечення дозволить узаконити корпоративну інформаційну діяльність ВНЗ фізкультурного профілю (угода про співпрацю), створити єдиний інформаційно-методичний та інформаційний центр на базі одного з ВНЗ, централізовано розробити та адаптувати єдине програмне забезпечення для створення загальної інформаційно-пошукової бази даних галузевої інформації, відновити інформаційно-технічний обмін інформаційними матеріалами, збірками наукових праць, науковими виданнями професорсько-викладацького складу ВНЗ та іншими видами інформації. Нормативне забезпечення має координувати галузевий орган державного управління – Державний комітет України з питань фізичної культури і спорту.

Матеріально-технічне забезпечення вирішить питання наявності технічних засобів – комп'ютерної та копіювальної техніки (принтер, ксерокс, сканер) у інформаційних посередників (бібліотек) відповідність технічного, технологічного, інформаційного, лінгвістичного забезпечення сучасним вимогам до автоматизованих

інформаційних систем, координоване створення та використання інформаційних ресурсів за єдиними правилами для всіх учасників корпоративної діяльності, вихід в Інтернет.

Організаційно-наукове забезпечення дозволить подолати інформаційну ізолюваність, спільно створити корпоративні сховища інформації наявних інформаційних джерел галузі, аналітично опрацьовувати інформаційний галузевий потік, накопичувати інформацію для створення зведеного електронного каталогу ВНЗ фізкультурного профілю на основі наявних масивів інформації, забезпечити можливість багатоаспектного її пошуку, що дієво підвищить інформаційне забезпечення діяльності вищого навчального закладу.

Висновки. У новому комунікативному середовищі, у якому здійснюється інформаційна діяльність ВНЗ фізкультурного профілю, електронні ресурси мають стати об'єктами інформаційних процесів, а також продуктами інформаційної діяльності. Участь галузевих ВНЗ у корпоративній діяльності призведе до створення системи представлення інформації на новому рівні, дозволить інтегрувати інформаційні ресурси, отримувати інформацію в режимі on-line, формувати зведений галузевий електронний каталог.

Література:

1. Білокур В.Є. Інформаційне забезпечення фізичного виховання у вищих навчальних закладах // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. пр. / За ред. С.С.Єрмакова. – Х.: ХХІІІ, 2002. – № 3. – С. 95-99.
2. Ашанін В.С. Стан і перспективи інформатизації освіти у вузах фізичної культури // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. пр. / За ред. С.С.Єрмакова. – Х.: ХХІІІ, 2000. – № 1-2. – С. 20-26.
3. Андрющенко О.А. Система бібліотечно-інформаційного забезпечення галузі фізичної культури і спорту в Україні: Автореф.дис.... канд. пед. наук: 07.00.08 ХДАК. – Х., 2003. – 20 с.
4. Апшай Н. Стратегічні засади розвитку бібліотек вищих навчальних закладів в умовах інформатизації // Вісн.Кн. палати. – 2004. – № 6. – С. 23-25.

Iryna SVISTELNYK

Lviv State Institute of Physical Culture

Abstract. The qualitatively new level of giving, maintaining and using of sport informatoin is the actual problem of nowadays.

Key words:
